

Алімпіяда па беларускай мове. 6 клас

Заданне 1. Спісаць, падзяляючы тэкст на сказы. У сярэдзіне, дзе неабходна, і ў канцы сказаў паставіць патрэбныя знакі прыпынку (15 балаў).

Самая цікавая кніга

Якая самая *цікавая* кніга на с..ве..е гэта кніга – зямля, на якой мы *ж..вём* яна з ран..яга *маленства* вучыць нас ..історыі мове адкр..вае нам усё новыя і *новыя* словы кожны ..ень мы вуч..мся *спазнаваць* і разуме..ь значэ..е гэтых слоў усё, што *акружае* нас, мае свае імёны *тыс..чы* і *міл..ёны* назва.. існуюць на з..*млі* кожная яе м..сціна мае сваю назву *ч..лавеку* дорага ўсё што пакінулі аб сабе яго *про..кі* пам..ць з..*млі* *бераж..* гэта як *найдараж..йшую* спа..чыну і н..се праз в..кі ў імёнах у назвах у словах у *пада..ях* і л..г..ндах.

Заданне 2. Выпісаць спачатку словы, у якіх звонкія зычныя аглушаюцца, а пасля – словы, у якіх глухія зычныя азванчаюцца (6 балаў).

Грузчык, грыбкі, дзядзька, касьба, малацьба, мароз, незабудка, перапісчык, склад, стог, указка, футбол.

Заданне 3. Паставіць націскі ў словах (10 балаў).

Крапіва, вусы, адзінаццаць, прызыўнік, прадзед, фартух, спіна, сантыметр, грамадзянін, навіна.

Заданне 4. Падабраць сінонімы са значэннем станоўчых рыс характару чалавека (4 балы):

- а) чалавек, надзейны ў сяброўстве, -
- б) чалавек, упарты ў дасягненні мэты, -
- в) чалавек працавіты –
- г) чалавек смелы –

Словы для даведак: адважны, настойлівы, працавіты, шчыры, мужны, упарты, добры, бясстрашны, стойкі, прыяцельскі, геройскі, старанны, смелы, сяброўскі, рашучы.

Заданне 5. У наступных словах абазначыць марфемы (8 балаў).

Жытні, асілак, засуха, пладовы, разгром, сход, прырэчны, пасылка.

Заданне 6. Вызначыць, да якой часціны мовы адносяцца выдзеленыя ў тэксце словы (2 балы).

Узор запісу.

Назоўнік: сонца, паветра, ...

Заданне 7. Вызначыць род назоўнікаў і дапісаць канчаткі прыметнікаў (15 балаў).

Беларуск.. *жывапіс, вугальн.. *пыл, шырок.. *далонь, калмат.. *сабака, гумав.. *галёш, сучасн.. *моладзь, народн.. *суддзя, балюч.. *мазоль, калгасн.. *шафёр, мал.. *дзіця, цудоўн.. *настрой, паветран.. *струмень, вялік.. *зала, каротк.. *запіс, залат.. *медаль.***************

Заданне 8. Перакласці словазлучэнні з рускай мовы на беларускую (7 балаў).

Два завода, чатыры новых стихотворения, шесть зданий, одиннадцать переводчиков, двадцать три года, пятьдесят отрядов, сорок чатыры ученика.

Заданне 9. Тут пераблытаны часткі прыказак і прымавак. Знайдзіце пачатак і канец кожнай з іх і запішыце (5 балаў).

Як гукнеш,
Згода будзе,
З вялікага грому
Як ляжа спаць,
Слоў мяшок,
Не той багаты, хто мае,
От багат Цімошка:
Шануй людзей,
Ніхто наперад не знае,
І ў вераб'я

што каго чакае.
певень ды кошка.
а той, хто дае.
то і цябе пашануюць.
нязгода руйнуе.
малы дождж.
так і адгукнецца.
сэрца ёсць.
а спраў на вяршок.
то забудзецца ўстаць.